

32001L0097

Richtlijn 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 tot wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld - Verklaring van de Commissie

Publicatieblad Nr. L 344 van 28/12/2001 blz. 0076 - 0082

Richtlijn 2001/97/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2001 tot wijziging van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, met name artikel 47, lid 2, eerste en derde zin, en op artikel 95,

Gezien het voorstel van de Commissie(1),

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité(2),
Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag en gezien de gemeenschappelijke ontwerp-tekst die op 18 september 2001 door het bemiddelingscomité is goedgekeurd(3),

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het verdient aanbeveling dat Richtlijn 91/308/EEG(4), hierna "de richtlijn" te noemen, die één van de voornaamste internationale instrumenten voor de bestrijding van het witwassen van geld vormt, wordt geactualiseerd overeenkomstig de conclusies van de Commissie en de wensen van het Europees Parlement en de lidstaten. De richtlijn dient aldus niet alleen de beste internationale praktijken op dit terrein te weerspiegelen, maar dient ook hoge normen op te blijven leggen tot bescherming van de financiële sector en andere kwetsbare activiteiten tegen de schadelijke invloed van de opbrengsten van misdrijven.
- (2) De Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten (GATS) staat de leden toe maatregelen te nemen ter bescherming van de goede zeden, om redenen van bedrijfseconomisch toezicht en ter verzekering van de stabiliteit en integriteit van het financiële stelsel. Deze maatregelen mogen geen restricties opleggen die verder gaan dan hetgeen noodzakelijk is om deze doelstellingen te bereiken.
- (3) In de richtlijn wordt geen duidelijk antwoord gegeven op de vraag aan welke nationale autoriteiten de bijkantoren van kredietinstellingen en financiële instellingen met hoofdkantoor in een andere lidstaat verdachte transacties moeten melden, en evenmin op de vraag welke nationale autoriteiten erop toe moeten zien dat deze bijkantoren de richtlijn naleven. De autoriteiten van de lidstaten waar de bijkantoren zijn gevestigd, dienen deze meldingen te behandelen en de bovenbeschreven bevoegdheden uit te oefenen.
- (4) Deze verdeling van bevoegdheden dient duidelijk in de richtlijn te worden geregeld door de definities van "kredietinstelling" en "financiële instelling" te wijzigen.
- (5) Het Europees Parlement heeft zijn bezorgdheid uitgesproken over het feit dat de activiteiten van wisselkantoren en kantoren die diensten van geldoverdracht verlenen ("money transfer" kantoren) zich ertoe lenen voor witwasdoeleinden te worden misbruikt. Deze activiteiten zouden reeds onder het toepassingsgebied van de richtlijn moeten vallen. Om alle twijfels terzake weg te nemen dient in de richtlijn op ondubbelzinnige wijze te worden bevestigd dat deze activiteiten worden bestreken.
- (6) Met het oog op het waarborgen van een zo volledig mogelijk bestrijken van de financiële sector moet eveneens duidelijk worden gesteld dat de richtlijn van toepassing is op de activiteiten van beleggingsondernemingen in de zin van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten(5).
- (7) De richtlijn verplicht de lidstaten enkel tot het bestrijden van het witwassen van de opbrengsten van drugsmisdrijven. De afgelopen jaren tekent zich een tendens af naar een veel ruimere definitie van het witwassen van geld, die berust op een breder spectrum van basisdelicten of aan het witwassen ten grondslag liggende strafbare feiten. Deze tendens komt onder meer tot uiting in de in 1996 afgeronde herziening van de 40 aanbevelingen van de financiële actiegroep witwassen van geld (FATF), de internationale instantie die bij de bestrijding van het witwassen van geld een leidende rol vervult.
- (8) Een breder spectrum van basisdelicten is bevorderlijk voor de melding van verdachte transacties en voor de internationale samenwerking op dit terrein. Daarom moet de richtlijn op dit punt worden bijgewerkt.

(9) De lidstaten hebben in Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ van 3 december 1998 van de Raad inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, blokkering of inbeslagneming en verbeurdverklaring van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven(6) toegezegd alle ernstige strafbare feiten als omschreven in het gemeenschappelijk optreden voor de strafbaarstelling van witwassen als basisdelicten te beschouwen.

(10) De strijd tegen de georganiseerde criminaliteit houdt nauw verband met de bestrijding van het witwassen van geld. Daarom zou de catalogus van basisdelicten in die zin moeten worden aangepast.

(11) De richtlijn legt verplichtingen op betreffende met name de melding van verdachte transacties. Het zou passender en beter met de geest van het actieplan van de Groep op hoog niveau ter bestrijding van de georganiseerde criminaliteit(7) in overeenstemming zijn indien het krachtens de richtlijn geldende verbod op het witwassen van geld zou worden uitgebreid.

(12) De Raad heeft op 21 december 1998 zijn goedkeuring gehecht aan Gemeenschappelijk Optreden 98/733/JBZ inzake de strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie in de lidstaten van de Europese Unie(8). Dit gemeenschappelijk optreden geeft uitdrukking aan de overeenstemming tussen de lidstaten dat een gemeenschappelijke aanpak op dit terrein noodzakelijk is.

(13) In elke lidstaat worden verdachte transacties door de financiële sector en met name door de kredietinstellingen gemeld, zoals dit door de richtlijn wordt voorgeschreven. Er zijn aanwijzingen dat de verscherpte controle in de financiële sector de witwassers ertoe heeft aangezet uit te kijken naar alternatieve methoden om de oorsprong van de opbrengsten van misdrijven te verhelen.

(14) Witwassers gaan steeds meer van niet-financiële ondernemingen gebruik maken. Deze ontwikkeling wordt door het FATF-onderzoek naar witwastechnieken en -typologieën bevestigd.

(15) De in de richtlijn vervatte verplichtingen betreffende de identificatie van cliënten, de bewaring van bewijsstukken en de melding van verdachte transacties moeten worden uitgebreid tot een beperkt aantal activiteiten en beroepen die voor het witwassen van geld kwetsbaar zijn gebleken.

(16) De werkingssfeer van de bepalingen van de richtlijn moet worden uitgebreid tot notarissen en onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen, als gedefinieerd door de lidstaten, wanneer zij deelnemen aan financiële of ondernemingsgerichte transacties, met inbegrip van het verstrekken van belastingadvies, waarbij er groot gevaar bestaat dat de diensten van deze beroepsbeoefenaars worden misbruikt om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen.

(17) Wanneer echter onafhankelijke leden van wettelijk erkende en gecontroleerde beroepsgroepen die juridisch advies verstrekken, zoals advocaten, de rechtspositie van een cliënt bepalen of een cliënt in rechte vertegenwoordigen, is het niet aangewezen om deze beroepsbeoefenaars voor deze activiteiten krachtens de richtlijn een verplichting op te leggen vermoedens van witwassen te melden. Er moeten vrijstellingen zijn van elke verplichting om informatie te melden die is verkregen vóór, tijdens of na een gerechtelijke procedure, of bij het bepalen van de rechtspositie van een cliënt. Bijgevolg blijft juridisch advies onderworpen aan de beroepsgeheimhoudingsplicht, tenzij de juridisch adviseur deelneemt aan witwasactiviteiten, het juridisch advies voor witwasdoeleinden wordt verstrekt, of de advocaat weet of redenen heeft om aan te nemen dat zijn cliënt juridisch advies wenst voor witwasdoeleinden.

(18) Rechtstreeks vergelijkbare diensten moeten op dezelfde wijze worden behandeld, ongeacht welke onder deze richtlijn vallende beroepsbeoefenaars de diensten verstrekken. Ter vrijwaring van de rechten van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en het Verdrag betreffende de Europese Unie mag, in het geval van bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs, die in sommige lidstaten een cliënt in rechte kunnen verdedigen of vertegenwoordigen, of zijn rechtspositie bepalen de informatie die zij bij de uitoefening van die taken ontvangen, niet vallen onder de meldingsplicht van de richtlijn.

(19) In de richtlijn wordt enerzijds gerefereerd aan "de voor de bestrijding van het witwassen van geld verantwoordelijke autoriteiten" waaraan verdachte transacties moeten worden gemeld, en anderzijds aan de autoriteiten die krachtens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen belast zijn met het toezicht op de activiteiten van alle onder deze richtlijn vallende instellingen of personen ("bevoegde autoriteiten"). De richtlijn verplicht de lidstaten niet dergelijke "bevoegde autoriteiten" in het leven te roepen wanneer zij niet bestaan. Balies en andere zelfregulerende instanties voor onafhankelijke beroepsbeoefenaars worden niet tot de "bevoegde autoriteiten" gerekend.

(20) In het geval van notarissen en onafhankelijke juridische beroepsbeoefenaars moet het de lidstaten, met het oog op de eerbiediging van de geheimhoudingsplicht van deze beroepsbeoefenaars jegens hun cliënten, worden toegestaan de balie of andere zelfregulerende instanties voor onafhankelijke beroepsbeoefenaars aan te wijzen als de instantie waaraan deze mogelijke gevallen van witwassen kunnen melden. De regels betreffende de behandeling van die meldingen en de eventuele latere doormelding daarvan aan de "voor de bestrijding van het witwassen van geld verantwoordelijke autoriteiten" en in het algemeen de passende vormen van samenwerking tussen de balies of beroepsorganisaties en deze autoriteiten worden door de lidstaten vastgesteld,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 91/308/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1. artikel 1 wordt vervangen door de volgende tekst: "Artikel 1

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

A. 'kredietinstelling': een instelling als omschreven in artikel 1, punt 1, eerste alinea, van Richtlijn 2000/12/EG(9), alsmede in de Gemeenschap gevestigde bijkantoren, als omschreven in artikel 1, lid 3, van voornoemde richtlijn, van een kredietinstelling met hoofdkantoor binnen of buiten de Gemeenschap;

B. 'financiële instelling':

1. een onderneming die geen kredietinstelling is en waarvan de hoofdwerkzaamheid bestaat in het verrichten van een of meer van de werkzaamheden die zijn opgenomen onder de nummers 2 tot en met 12 en nummer 14 van de lijst in bijlage I bij Richtlijn 2000/12/EEG; deze werkzaamheden omvatten ook de activiteiten van wisselkantoren en van geldovermakingskantoren;

2. een verzekeringsonderneming waaraan overeenkomstig Richtlijn 79/267/EEG(10) vergunning is verleend, voorzover zij activiteiten verricht die onder genoemde richtlijn vallen;

3. een beleggingsonderneming als omschreven in artikel 1, lid 2, van Richtlijn 93/22/EEG(11);

4. een instelling voor collectieve belegging die haar bewijzen van deelneming of aandelen aanbiedt.

Deze omschrijving van financiële instelling omvat ook de bijkantoren in de Gemeenschap van financiële instellingen met hoofdkantoor binnen of buiten de Gemeenschap;

C. 'witwassen van geld': de hierna genoemde daden, indien opzettelijk begaan:

- de omzetting of overdracht van voorwerpen, wetende dat deze zijn verworven uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit, met het oogmerk de illegale herkomst ervan te verhelen of te verhullen of een persoon die bij deze activiteit is betrokken, te helpen aan de juridische gevolgen van zijn daden te ontkomen;

- het verhelen of verhullen van de werkelijke aard, oorsprong, vindplaats, vervreemding, verplaatsing, rechten op of de eigendom van voorwerpen, wetende dat deze verworven zijn uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;

- de verwerving, het bezit of het gebruik van voorwerpen, wetende, op het tijdstip van verkrijging, dat deze voorwerpen zijn verworven uit een criminele activiteit of uit deelneming aan een dergelijke activiteit;

- deelneming aan, medeplichtigheid aan, poging tot, hulp aan, aanzetten tot, vergemakkelijken van, of het geven van raad met het oog op het begaan van een van de in de voorgaande punten bedoelde daden.

Medeweten, oogmerk of opzet, vereist als bestanddeel van de hierboven bedoelde activiteiten, kunnen worden afgeleid uit objectieve feitelijke omstandigheden.

Er is ook sprake van witwassen van geld indien de activiteiten die ten grondslag liggen aan de wit te wassen voorwerpen gelokaliseerd zijn op het grondgebied van een andere lidstaat of op dat van een derde staat;

D. 'eigendom': goederen van elke soort, hetzij lichamelijk hetzij onlichamelijk, hetzij roerend hetzij onroerend, hetzij tastbaar hetzij ontastbaar, en rechtsbescheiden waaruit de eigendom of andere rechten ten aanzien van deze goederen blijken;

E. 'criminele activiteit': iedere vorm van criminele betrokkenheid bij het plegen van een ernstig strafbaar feit.

Ernstige strafbare feiten zijn ten minste:

- alle in artikel 3, lid 1, onder a), van het Verdrag van Wenen omschreven strafbare feiten;

- de activiteiten van criminele organisaties als omschreven in artikel 1 van Gemeenschappelijk Optreden 98/733/JBZ(12);

- fraude, althans ernstige fraude, als omschreven in artikel 1, lid 1, en artikel 2 van de overeenkomst aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen(13);

- corruptie,

- een strafbaar feit dat hoge opbrengsten kan opleveren en waarvoor een zware gevangenisstraf geldt, overeenkomstig het strafrecht van de lidstaat.

De lidstaten wijzigen uiterlijk op 15 december 2004 de in dit streepje bedoelde definitie op zodanige wijze dat zij in overeenstemming is met de definitie van ernstige strafbare feiten in het Gemeenschappelijk Optreden 98/699/GBVB. De Raad verzoekt de Commissie om uiterlijk op 15 december 2004 een voorstel in te dienen tot wijziging, in die zin van Richtlijn 91/308/EEG van de Raad.

Voor de toepassing van deze richtlijn kunnen de lidstaten elk ander strafbaar feit als criminele activiteit aanmerken.

F. 'bevoegde autoriteiten': de nationale autoriteiten die krachtens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen met het toezicht op de activiteiten van alle onder deze richtlijn vallende instellingen of personen zijn belast.";

2. het volgende artikel wordt ingevoegd: "Artikel 2 bis

De lidstaten zien erop toe dat de in deze richtlijn vastgestelde verplichtingen worden opgelegd aan de volgende instellingen:

1. kredietinstellingen als omschreven in artikel 1, punt A;

2. financiële instellingen als omschreven in artikel 1, punt B;

en aan de volgende rechtspersonen of natuurlijke personen handelend in het kader van hun beroepsactiviteiten:

3. bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs;

4. makelaars in onroerend goed;

5. notarissen en andere onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen wanneer zij deelnemen:

a) hetzij door het bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van transacties voor hun cliënt in verband met:

i) de aan- en verkoop van onroerend goed of bedrijven;

ii) het beheren van diens geld, waardepapieren of andere activa;

- iii) de opening of het beheer van bank-, spaar- of effectenrekeningen;
- iv) het organiseren van inbreng die nodig is voor de oprichting, de exploitatie of het beheer van vennootschappen;
- v) de oprichting, exploitatie of het beheer van trusts, vennootschappen of soortgelijke structuren;
- b) hetzij door op te treden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële of onroerendgoedtransactie;

6. handelaren in goederen van grote waarde, zoals edelstenen en -metalen, of kunstwerken, en veilingmeesters, telkens wanneer in contanten wordt betaald, en wel voor een bedrag van 15000 EUR of meer;

7. casino's.";

3. artikel 3 wordt vervangen door: "Artikel 3

1. De lidstaten zien erop toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen van hun cliënten legitimatie door overlegging van bewijsstukken verlangen wanneer zij zakelijke betrekkingen aangaan, met name, in het geval van de instellingen, bij het openen van een rekening of spaarboekje of bij het verlenen van diensten voor het in bewaring nemen van activa.

2. De identificatieplicht geldt tevens voor iedere transactie met andere dan de in lid 1 bedoelde cliënten, waarvan het bedrag 15000 EUR of meer bedraagt, ongeacht of de transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaan. Indien het bedrag niet bekend is bij het aangaan van de transactie, controleert de betrokken instelling of persoon de identiteit zodra zij of hij op de hoogte is van het bedrag en constateert dat de drempel wordt bereikt.

3. In afwijking van de voorgaande leden is bij overeenkomsten die worden gesloten door verzekeringsondernemingen in de zin van Richtlijn 92/96/EEG van de Raad van 10 november 1992 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende het directe levensverzekeringsbedrijf (Derde levensverzekeringsrichtlijn(14)), voorzover deze ondernemingen activiteiten verrichten die onder die richtlijn vallen, de identificatieplicht niet van toepassing wanneer het bedrag van de te betalen periodieke premie(s) gedurende een periode van een jaar 1000 EUR of minder bedraagt, of, bij storting van een eenmalige premie, wanneer het bedrag 2500 EUR of minder belooft. Wanneer de periodieke premie(s) zodanig wordt (worden) verhoogd dat de drempel van 1000 EUR wordt overschreden, is identificatie verplicht.

4. De lidstaten kunnen bepalen dat identificatie niet verplicht is voor pensioenverzekeringsovereenkomsten aangegaan uit hoofde van de dienstbetrekking of de beroepsactiviteit van de verzekerde, mits deze overeenkomsten geen afkoopclausule omvatten en niet als waarborg voor een lening kunnen worden gebruikt.

5. In afwijking van de voorgaande leden moet de identiteit worden vastgesteld van alle bezoekers van casino's die speelpenningen ter waarde 1000 EUR of meer aan- of verkopen.

6. Casino's die onder overheidstoezicht staan, komen de identificatieverplichtingen in de zin van deze richtlijn na wanneer zij de bezoekers meteen bij het betreden van het casino registreren en identificeren, ongeacht het aantal gekochte speelpenningen.

7. Indien wordt betwijfeld of de in de voorgaande leden bedoelde cliënten voor eigen rekening handelen, of indien vaststaat dat dit niet het geval is, treffen de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen redelijke maatregelen om informatie te verkrijgen omtrent de ware identiteit van de personen voor wier rekening deze cliënten handelen.

8. Indien er een vermoeden van witwassen bestaat, dienen de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen de identificatie ook uit te voeren wanneer het bedrag van de transactie onder bovengenoemde drempels ligt.

9. De onder deze richtlijn vallende instellingen en personen behoeven niet tot de in dit artikel bedoelde identificatie over te gaan indien de cliënt een onder deze richtlijn vallende kredietinstelling of financiële instelling is of een kredietinstelling of financiële instelling uit een derde land dat, naar het oordeel van de betrokken lidstaten, verplichtingen oplegt die gelijkwaardig zijn aan die van deze richtlijn.

10. De lidstaten kunnen voorschrijven dat voor de in de leden 3 en 4 bedoelde transacties aan de identificatieplicht voldaan is wanneer vaststaat dat de transactie betaald moet worden door het debiteren van een rekening die op naam van de cliënt geopend is bij een kredietinstelling waarvoor de in lid 1 bedoelde identificatieplicht geldt.

11. De lidstaten zien er in elk geval op toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen specifieke en adequate identificatiemaatregelen nemen ter compensatie van het grotere witwasrisico dat ontstaat wanneer zakelijke betrekkingen of transacties worden aangegaan met een cliënt die niet fysiek aanwezig is ('transacties op afstand'). Die maatregelen strekken ertoe de identiteit van de cliënt vast te stellen, bijvoorbeeld door aanvullende bewijsstukken te verlangen, of aanvullende maatregelen om de overgelegde documenten te verifiëren of voor conform te waarmerken, dan wel een tot bevestiging strekkende verklaring van een onder deze richtlijn vallende instelling, ofwel door te eisen dat de eerste betaling van de transacties geschiedt op een rekening die op naam van de cliënt bij een onder deze richtlijn vallende kredietinstelling is geopend. Bij de in artikel 11, punt 1, bedoelde controleprocedures wordt specifiek met deze maatregelen rekening gehouden.";

4. in de artikelen 4, 5, 8 en 10 wordt de zinsnede "kredietinstellingen en financiële instellingen" vervangen door "de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen";

5. artikel 6 wordt vervangen door: "Artikel 6

1. De lidstaten zien erop toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen alsmede de leiding en de werknemers daarvan ten volle samenwerken met de voor de bestrijding van het witwassen van geld verantwoordelijke autoriteiten:

a) door die autoriteiten uit eigen beweging ieder feit te melden dat zou kunnen wijzen op witwassen van geld;
b) door die autoriteiten op hun verzoek alle vereiste inlichtingen te verstrekken overeenkomstig de volgens het geldende recht vastgestelde procedures.

2. De in lid 1 bedoelde inlichtingen worden verstrekt aan de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de bestrijding van het witwassen van geld in de lidstaat op het grondgebied waarvan de instelling of persoon die de inlichtingen heeft verstrekt, zich bevindt. De inlichtingen worden normaliter verstrekt door de persoon of personen die overeenkomstig de procedures van artikel 11, lid 1, onder a), is of zijn aangewezen door de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen.

3. In het geval van de in artikel 2 bis, punt 5, bedoelde notarissen en onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen kunnen de lidstaten een passende zelfregulerende instantie van het desbetreffende beroep aanwijzen als de autoriteit die op de hoogte moet worden gesteld van de in lid 1, onder a), van dit artikel bedoelde feiten en stellen zij de passende vormen van samenwerking tussen deze instantie en de voor de bestrijding van het witwassen van geld verantwoordelijke autoriteiten vast.

De lidstaten zijn er niet toe gehouden de in lid 1 vervatte verplichtingen toe te passen op notarissen, onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen, bedrijfsrevisoren, externe accountants en belastingadviseurs met betrekking tot de inlichtingen die zij van een van hun cliënten ontvangen of over een van hun cliënten verkrijgen wanneer zij de rechtspositie van hun cliënt bepalen dan wel in of in verband met een rechtsgeding verdedigen of vertegenwoordigen, met inbegrip van advies over het instellen of vermijden van een rechtsgeding, ongeacht of dergelijke informatie vóór, gedurende of na een dergelijk geding wordt ontvangen of verkregen.";

6. artikel 7 wordt vervangen door: "Artikel 7

De lidstaten zien erop toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen zich onthouden van het uitvoeren van transacties waarvan zij weten of vermoeden dat deze met het witwassen van geld verband houden, totdat zij de in artikel 6 bedoelde autoriteiten daarover hebben ingelicht. Deze autoriteiten kunnen onder de in hun nationale wetgeving bepaalde voorwaarden opdracht geven de transactie niet uit te voeren. Indien wordt vermoed dat een dergelijke transactie leidt tot het witwassen van geld en wanneer het niet mogelijk is zich te onthouden of indien daardoor de vervolging van de begunstigen van een vermoedelijke witwastransactie belemmerd zou worden, verstrekken de betrokken instellingen en personen de vereiste informatie onmiddellijk daarna.";

7. de huidige tekst van artikel 8 wordt lid 1 en het volgende wordt toegevoegd: "2. De lidstaten zijn er krachtens deze richtlijn niet toe gehouden het voorschrift van lid 1 toe te passen ten aanzien van de in artikel 6, lid 3, tweede alinea, vermelde beroepen.";

8. artikel 9 wordt vervangen door: "Artikel 9

Wanneer een onder deze richtlijn vallende instelling of persoon, dan wel een werknemer of een lid van de leiding daarvan te goeder trouw de voor de bestrijding van het witwassen van geld verantwoordelijke autoriteiten de in de artikelen 6 en 7 bedoelde inlichtingen verstrekt, vormt zulks geen schending van een verbod op onthulling van informatie uit hoofde van een overeenkomst of een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling en brengt zulks voor de instelling of de persoon, de werknemers of de leiding daarvan generlei aansprakelijkheid met zich.";

9. aan artikel 10 wordt het volgende toegevoegd: "De lidstaten zorgen ervoor dat toezichthoudende instanties die krachtens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn gemachtigd toe te zien op de markten voor aandelen, deviezen en afgeleide financiële producten de voor de bestrijding van het witwassen van geld verantwoordelijke autoriteiten inlichten indien zij feiten ontdekken die bewijsmateriaal voor het witwassen van geld kunnen vormen.";

10. artikel 11 wordt vervangen door: "Artikel 11

1. De lidstaten zien erop toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen:

a) passende procedures voor interne controle en communicatie invoeren om transacties die met het witwassen van geld verband houden, te voorkomen en te verhinderen;

b) de nodige maatregelen nemen om hun werknemers met de bepalingen van deze richtlijn bekend te maken. Deze maatregelen houden onder meer in dat de betrokken werknemers deelnemen aan speciale opleidingsprogramma's om de activiteiten te leren onderkennen die met het witwassen van geld verband kunnen houden en in te zien hoe in die gevallen moet worden gehandeld.

Indien een natuurlijke persoon die onder artikel 2 bis, punten 3 t/m 7, valt, zijn beroepsactiviteiten uitoefent als werknemer van een rechtspersoon, zijn de in artikel 11 genoemde verplichtingen van toepassing op die rechtspersoon in plaats van op de natuurlijke persoon.

2. De lidstaten zien erop toe dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toegang krijgen tot actuele informatie over de praktijken van witwassers en over aanwijzingen om verdachte transacties te kunnen herkennen.";

11. in artikel 12 worden de woorden "de in artikel 1 bedoelde kredietinstellingen en financiële instellingen" vervangen door de woorden "de in artikel 2 bis bedoelde personen en instellingen".

Artikel 2

Binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn voert de Commissie, in het kader van het bij artikel 17 van Richtlijn 91/308/EEG vereiste verslag, een bijzonder onderzoek uit naar aspecten die verband houden met de toepassing van artikel 1, punt E, vijfde streepje, de specifieke behandeling van advocaten en andere onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen, de identificatie van cliënten bij transacties op afstand en de mogelijke gevolgen hiervan voor de elektronische handel.

Artikel 3

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om vóór 15 juni 2003 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mede van de belangrijke bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 4

Deze richtlijn treedt in werking op de dag waarop zij bekend wordt gemaakt in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 5

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 4 december 2001.

Voor het Europees Parlement

De voorzitter

N. Fontaine

Voor de Raad

De voorzitter

D. Reynders

(1) PB C 177 E van 27.6.2000, blz. 14.

(2) PB C 75 van 15.3.2000, blz. 22.

(3) Advies van het Europees Parlement van 5 juli 2000 (PB C 121 van 24.4.2001, blz. 133), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 30 november 2000 (PB C 36 van 2.2.2001, blz. 24) en besluit van het Europees Parlement van 5 april 2001 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad). Besluit van het Europees Parlement van 13 november 2001 en besluit van de Raad van 19 november 2001.

(4) PB L 166 van 28.6.1991, blz. 77.

(5) PB L 141 van 11.6.1993, blz. 27. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/9/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 84 van 26.3.1997, blz. 22).

(6) PB L 333 van 9.12.1998, blz. 1.

(7) PB C 251 van 15.8.1997, blz. 1.

(8) PB L 351 van 29.12.1998, blz. 1.

(9) PB L 126 van 26.5.2000, blz. 1. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 2000/28/EG (PB L 275, 27.10.2000, blz. 37).

(10) PB L 63 van 13.3.1979, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 95/26/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 168 van 18.7.1995, blz. 7).

(11) PB L 141 van 11.6.1993, blz. 27. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 97/9/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 84 van 26.3.1997, blz. 22).

(12) PB L 351 van 29.12.1998, blz. 1.

(13) PB C 316 van 27.11.1995, blz. 48.

(14) PB L 360 van 9.12.1992, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2000/64/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 290 van 17.11.2000, blz. 27).

Verklaring van de Commissie

De Commissie houdt vast aan de in haar werkprogramma voor 2001 gedane toezegging dat zij vóór het einde van dit jaar een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad zal indienen waarmee wordt beoogd tussen de bevoegde nationale autoriteiten van de lidstaten en de Commissie een samenwerkingsmechanisme ter bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschappen tegen illegale activiteiten, mede op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en het witwassen van geld, tot stand te brengen. Deze toezegging werd bevestigd in de mededeling van de Commissie betreffende het actieplan voor 2001-2003 ter bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschappen, "Fraudebestrijding" van 15 mei 2001(1).

(1) COM(2001) 254 def., zie punt 2.2.1, blz. 14.

